

clasică. Ioana Chelaru Popovici, Liliana Gavrilescu, Mariana Zaharia, Cristian Miteșcu și Claudiu Iordan au jucat în limba germană în fața unui public divers.

Între aceste peripluri europene, teatrul a mai fost prezent la Festivalul Euromarionete de la Arad cu același spectacol, iar la Sibiu, în cadrul Festivalului „La Strada“, pe lângă *Capra cu trei iezi*, care s-a bucurat de peste 500 de spectatori-copii în Piața Mare, s-au jucat și două spectacole pentru adulți: în premieră **Candide** după Voltaire, în regia lui Cristian Pepino, un spectacol non-verbal, o împlire de mânăire și tehnică digitală de animație, precum și multipremiatul **Faust**.

Ultimul drum europe an al acestei stagiuni a fost la Festivalul Mondial al Teatrelor de Animație de la Praga, unde anul trecut Teatrul ȚÂNDĂRICĂ a obținut premiul pentru cel mai original spectacol (Faust), într-o competiție cu 33 de alte trupe. La ediția din acest an, a XI-a, în deschiderea Festivalului, „țândăricii“ au prezentat tot *Capra cu trei iezi*. Spiritul popular românesc, precum și cel al marelui povestitor Ion Creangă au parcurs mii de kilometri, au invins bariere lingvistice, au adus ploaia, dar și soarele în parcurile vieneze, bucurând și pe cei mici și pe cei mari.

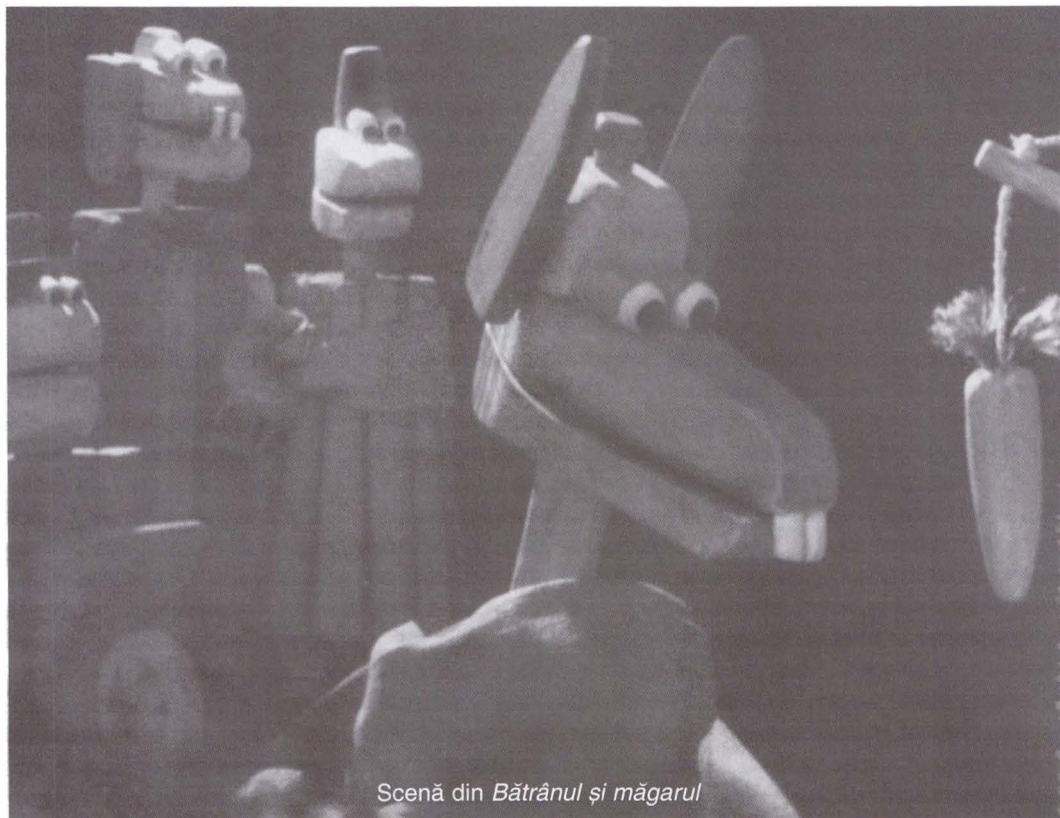
Bogdan ULMU

Jurnal teatral din Praga

Praga, am mai spus-o, îmi place mai mult decât Roma ; poate chiar și decât Viena! Are căldură și are oameni de care mă simt legat. Lucru important pentru mine!

Recent, am fost invitat în orașul de pe Vltava la a 11-a ediție a **Festivalului Mondial al Teatrelor de Păpuși & Marionete**. A fost un tur de forță, pentru juriu (din care făceam și eu parte, alături de un reprezentant al Iranului – Behrouz, o doamnă din Peru – Miryam, și un algerian – Ahmed) : zilnic, șase reprezentații, în trei spații teatrale diferite, între care trebuia să fugim ca disperării, ca să nu începă fără noi. Zilnic, discuții asupra montărilor vizionate. Masa și, la ora 24, culcarea. Dimineața, la ora 8, trezirea. Șapte zile teribil de obositoare, dar minunate, sub aspect profesional. Am apucat să mă plimb abia în a opta, după terminarea competiției...

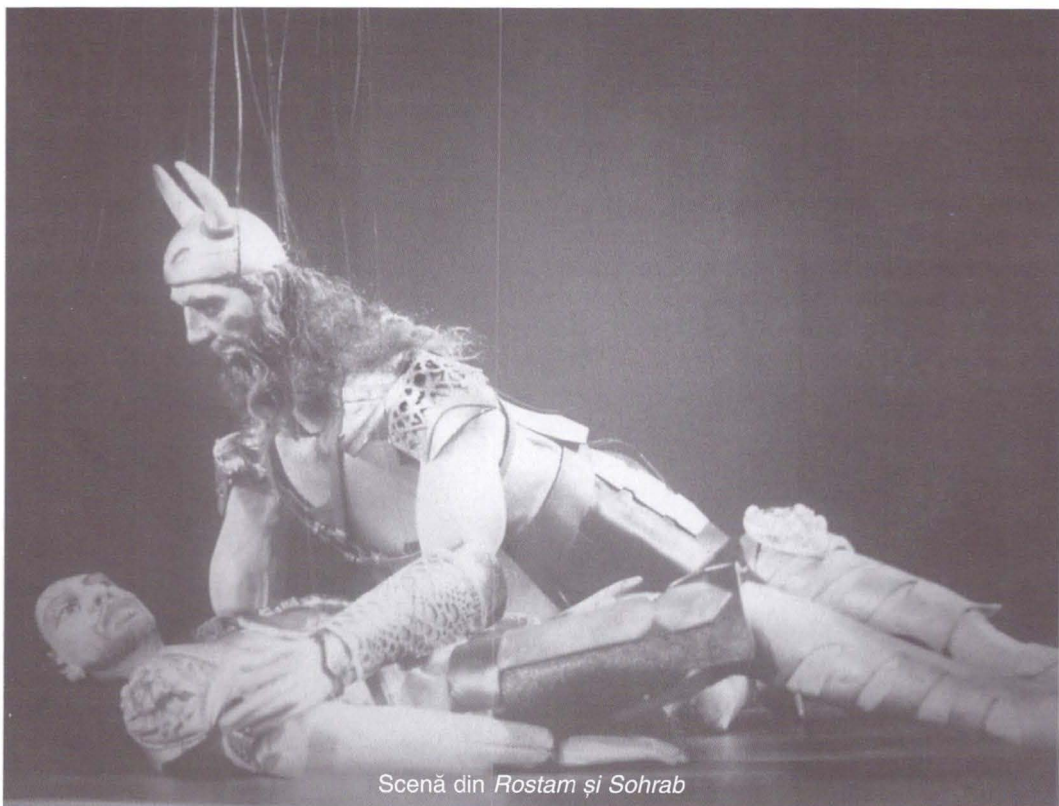
Am văzut lucruri interesante, am cunoscut oameni importanți, am învățat să fac și un *altfel* de teatru. Mi-au plăcut teribil cehii (*Facerea lumii* – montare excepțională, de umbre animate, în care corpurile interpreților , impecabil armonizate, se metamorfozau în gândaci, dinozauri, girafe Adam, Eva, Șarpele, Diavolul etc.); un suedez, Staffan Björklund (*Bătrânul și capra – one man show-ul* unui octogenar de-o incredibilă vivacitate & ingeniozitate, în care păpușile erau inteligent stilizate și relaționate); un latino-american, Italo Carcamo (care mânuia păpuși din cârpă, cum sunt cele de învățat la facultate, în primul an, numai cu mâinile – fără wayang sau sfori – și le dădea expresii și poziții incredibil de elocvente); un catalan, Carles Canellas (excelent marionetist de *one man show*, un virtuoz, bun și ca actor de dramă); trupa croată (cu o clasică, dar solidă, pusă la punct în amănunt, *Frumoasă adormită* ; o trupă care mânu-

Scenă din *Bătrânul și măgarul*

ia perfect, păpuși perfecte, de mare frumusețe) ; doi bulgari inventivi , profesioniști adevărați, care au readus pe scenă povestea *Soldătelului de plumb* (mereu se schimbau elementele de decor și stilul de mânuire) și un italian, Paolo Papparotto, cu o variantă păpușărească a Commediei dell'Arte (*Vădușa Rosega*), construită nostim, cu păpușele agreabile și gaguri bine gândite. În fine, în afara concursului (deoarece era realizată de către Behrouz Gharibpour, președintele juriului) opera *Rostab și Sohrab*, creație monumentală, cu multe păpuși care erau conduse scenic precum cântăreții , dansatorii și figuranții într-un spectacol clasic de operă. Ceea ce au realizat iranienii a stârnit admirația tuturor participanților la concurs : era o muncă grea, o orchestrare impecabilă a grupurilor de personaje, o mânuire de excepție (chiar dacă, pentru gustul meu, montarea avea lungimi impardonabile, datorate muzicii).

În marea piață a orașului, mereu plină de turiști, din toată lumea, *agasant* de suprapopulată, treceau zilnic niște irlandezi *crazy*, care purtau pe umeri busturi de marionete uriașe și intrau în relații diverse (în general, decente) cu trecătorii. Am urmărit și filme de animație cu păpuși și marionete, unele dintre ele moderne, insolite (produse în America).

M-a surprins să văd, în Capitala mondială a păpușilor (numai în centru există, aproape lipite, zece magazine care expun și comercializează asemenea „jucării“ !) și spectacole mediocre – vreo două, chiar jignitor de proaste : unul catalan (*Trei momente* – confuz, lung, aglomerat), altul unguresc (*Crăciunul lui Punch* – de un prost gust inhibant), unul infantil & desuet (*Jujik*, Ucraina), altul

Scenă din *Rostam și Sohrab*

polonez (*Etcetera* – repetitiv, previzibil după cinci minute, în care fiecare păpușă era mânuită-n fel și chip de trei artiste, apoi...brrrr!!!, *ucisă* !) și-n fine, cel mai deranjant, un reprezentant al Ciprului care se ambiționa să mânuiască *singur*, câte trei siluete mari, *deodată* – efortul ducând la un diletantism greu de egalat. Am întreat-o pe una dintre organizatoare cum se explică prezența unor spectacole modeste la un așa de mare festival : mi-a răspuns că mulți dintre participanți au trimis pe DVD *doar* câte două minute din montări , deci, vizionarea lor nu putea fi concludentă.

La Praga m-am reîntâlnit și cu trei absolvenți din România – cu două dintre actrițe am avut și eu plăcerea să lucrez, în teatru, cu ani în urmă : revederea mi-a produs o imensă bucurie. Am mai avut ocazia să văd și spectacolul Teatrului Țândărică (*Capra cu trei iezi*), bun, dar vitregit ca audiență , cred eu, de o programare ghinionistă (a fost *primul* din concurs, la ora 10 dimineața, când încă lumea nu știa unde să se adune, ori încă nu sosise la Festival). Am asistat și la o reprezentație rusească cu piesa compatriotului nostru Al. T. Popescu *Raza de soare*, chiar în ultima zi. De asemenea, m-a bucurat să aud, într-un spectacol catalan, muzică românească (Dumitru Fărcaș și Gh. Zamfir). L-am cunoscut, la ambasada noastră, și pe domnul Dan Bălănescu, cu care am discutat relaxat, despre Festival și arta românească. *Last, but not least*, l-am cunoscut pe Todor Ristic, directorul Festivalului, un artist și un om deosebit, care, alături de soția sa, Adriana, au știut să fie gazde impecabile.

Pentru mine, au fost opt zile de neuitat, ramificat profitabile. Sper, repetabile...